

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 17. listopada 2022.
(OR. en)

13674/22

AVIATION 252

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 529 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU Europski program za sigurnost zračnog prometa

---

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 529 final.

Priloženo: COM(2022) 529 final

Bruxelles, 17.10.2022.
COM(2022) 529 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Europski program za sigurnost zračnog prometa

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU – EUROPSKI PROGRAM ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

1. KOMUNIKACIJA KOMISIJE IZ 2011. I DRUGO IZDANJE DOKUMENTA O EUROPSKOM PROGRAMU ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

U Komunikaciji Komisije o „Uspostavljanju sustava upravljanja sigurnošću za Europu”¹ objavljenoj 2011. opisani su sigurnosni izazovi s kojima se suočavaju Unija i njezine države članice te je zaključeno da je potrebno razviti proaktivniji pristup utemeljen na dokazima. U Komunikaciji je potanko opisan niz praktičnih mjera za svladavanje tih izazova. Komunikaciji je priložen dokument u kojem se opisuje Europski program za sigurnost zračnog prometa (EASP)².

Tad je proveden niz tih mjera, posebno donošenjem Uredbe (EU) br. 376/2014 o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu³, izradom sigurnosne analize na razini EU-a, uspostavom klasifikacije procjene rizika, opsežnim korištenjem regulatornog odbora i savjetodavnih tijela EASA-e kao glavnih foruma za omogućivanje rasprava s državama članicama o mjerama koje treba poduzeti, ažuriranjem Europskog plana za sigurnost zračnog prometa na godišnjoj osnovi, izradom pokazatelja performanse sigurnosti i pojačanom suradnjom s Uniji susjednim zemljama na utvrđivanju sigurnosnih problema. Ujedno je preporučeno da Komisija redovito ažurira Europski program za sigurnost zračnog prometa s obzirom na promjene u upravljanju sigurnošću zračnog prometa unutar EU-a.

Prva revizija, tj. drugo izdanje⁴ Europskog programa za sigurnost zračnog prometa, objavljena je 2015. Program je obuhvaćao integrirani skup pravila na razini Unije zajedno s aktivnostima i postupcima za zajedničko upravljanje sigurnošću civilnog zrakoplovstva na europskoj razini. Nije bila riječ o planu aktivnosti, već se nastojao izraditi dokument na razini EU-a koji je jednakovrijedan nacionalnom programu sigurnosti kako je opisan u ICAO-ovu Prilogu 19. Čikaškoj konvenciji. Njime se nastojalo jasno i strukturirano objasniti europske sigurnosne politike i njihove ciljeve, koncepte upravljanja sigurnosnim rizicima te osiguravanja i promicanja sigurnosti.

-
- 1 Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu, Uspostavljanje sustava upravljanja sigurnošću u zračnom prometu za Europu, COM/2011/0670 final.
  - 2 Europski program za sigurnost u zračnom prometu, SEC/2011/1261 final.
  - 3 Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (Tekst značajan za EGP), SL L 122, 24.4.2014., str. 18.
  - 4 Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Europskom programu za sigurnost u zračnom prometu, COM(2015) 599 final.

Poglavljem II. Uredbe (EU) 2018/1139⁵, a posebno njezinim člankom 5., EASP je stekao pravni status kao dokument u kojem se opisuje funkcioniranje europskog sustava sigurnosti zračnog prometa, a koji sadržava pravila, aktivnosti i procese koji se upotrebljavaju za upravljanje sigurnošću civilnog zrakoplovstva u Uniji.

U skladu s tim, ova druga revizija, tj. treće izdanje Europskog programa za sigurnost zračnog prometa, imat će istu strukturu kao i drugo izdanje te će biti u skladu s formatom i strukturom okvira nacionalnog programa sigurnosti kako je opisano u Prilogu 19. Čikaškoj konvenciji.

2. TREĆE IZDANJE DOKUMENTA O EUROPSKOM PROGRAMU ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

U dokumentu o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa objašnjava se kako se upravlja sigurnošću u EU-u i njegovim državama članicama, uključujući upravljanje s pomoću zakonodavstva Unije kao i drugih politika, praksi i aktivnosti.

U dokumentu o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa dan je pregled svih pravila i postupaka kojima se združeno pridonosi sprečavanju nesreća i povećanju sigurnosti aktivnosti u zračnom prometu u Uniji.

Svrha dokumenta o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa nije zamjena dokumenata o nacionalnom programu sigurnosti država članica, nego njihova dopuna. Budući da se mnogo pravila i aktivnosti povezanih sa sigurnošću u zračnom prometu donosi i koordinira na razini EU-a, države članice u svojim bi se dokumentima o nacionalnim programima sigurnosti trebale pozivati na dokument o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa kako bi sveobuhvatno objasnile kako se unutar njihovih državnih područja upravlja sigurnošću u zračnom prometu, kako se od njih zahtijeva Čikaškom konvencijom. Naime, budući da je EU donio propise u mnogim područjima sigurnosti zračnog prometa te provodi postupak upravljanja sigurnosnim rizicima na europskoj razini, države članice ne mogu opisati kako upravljavaju sigurnošću, a da ne obuhvate i dimenziju EU-a.

Osim toga, u određenim područjima obuhvaćenima Čikaškom konvencijom države članice prenijele su svoju nadležnost na Uniju. U dokumentu o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa objašnjava se kako EU pristupa međunarodnim obvezama koje proizlaze iz tog prijenosa odgovornosti.

Opisom postupaka koji se primjenjuju za zajedničko upravljanje sigurnošću na europskoj razini, a posebno toga kako Europska komisija, države članice i EASA surađuju na otkrivanju opasnosti i sigurnosnih manjkavosti te poduzimaju mjere za ublažavanje sigurnosnih rizika, dokumentom o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa objašnjava se raspodjela odgovornosti za sigurnost unutar EU-a te kako EU kao cjelina može postići i održati

---

5 Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (Tekst značajan za EGP), SL L 21, 22.8.2018., str. 1.

zadovoljavajuću performansu sigurnosti. Njime se ujedno osigurava transparentnost svim dionicima koji su zainteresirani za sigurnost u odnosu na uloge i odgovornosti, raspodjelu nadležnosti te politike i procese koji su trenutačno na snazi u sustavu Europske unije.

Dokument o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa uključuje sljedeće:

- prvi dio dokumenta posvećen je europskim sigurnosnim politikama i ciljevima. Obuhvaća ponajprije opis europskog zrakoplovnog zakonodavnog okvira i objašnjenje raspodjele nadležnosti među državama članicama i sudionicima na razini EU-a. Osim toga, u njemu se potanko govori o uspostavljenim mehanizmima za provedbu zakonodavstva EU-a,
- središnje mjesto u drugom dijelu ima europsko upravljanje sigurnosnim rizicima. Tu se opisuju postojeći zahtjevi za upravljanje sigurnošću koji su primjenjivi na industriju i države članice te se objašnjava kako se sigurnosni rizici skupno procjenjuju i ublažavaju unutar EU-a,
- u trećem se dijelu obrađuje europska dimenzija osiguravanja sigurnosti i uglavnom potanko opisuje kako se nadzor sigurnosti obavlja unutar EU-a i njegovih država članica,
- naposljetku, u četvrtom dijelu potanko se opisuju europske aktivnosti u području sigurnosti, uključujući osposobljavanje i međunarodnu suradnju.

3. UČINAK UREDBE (EU) 2018/1139 NA EUROPSKI PROGRAM ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

Od objave prva dva izdanja dokumenta o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa 2011. i 2015. u EU-u se dogodilo nekoliko zakonodavnih promjena, a to se prvenstveno odnosi na novu Okvirnu uredbu (EU) 2018/1139, koja je stupila na snagu. Njezin je učinak znatan s obzirom na to da se njome predviđa da je primjena načelâ dobrog upravljanja sigurnošću ključna za kontinuirano poboljšanje sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Uniji, predviđanje sigurnosnih rizika u nastajanju i najbolje moguće iskorištavanje ograničenih tehničkih resursa. U Uredbi se zaključuje da je potrebno uspostaviti zajednički okvir za planiranje i provedbu mjera za poboljšanje sigurnosti. U njoj se utvrđuje da bi radi toga Europski plan za sigurnost zračnog prometa i Europski program za sigurnost zračnog prometa trebalo izraditi na razini Unije. Na temelju toga svaka bi država članica isto tako trebala izraditi nacionalni program sigurnosti u skladu sa zahtjevima iz Priloga 19. Čikaškoj konvenciji. Taj bi program trebalo popratiti planom u kojem se opisuju mjere koje država članica treba poduzeti radi ublažavanja utvrđenih sigurnosnih rizika.

Poglavljem II. Uredbe (EU) 2018/1139 uspostavljen je pravni okvir EU-a za upravljanje sigurnošću zračnog prometa, pri čemu su četiri članka posvećena Europskom programu za sigurnost zračnog prometa, Europskom planu za sigurnost zračnog prometa, nacionalnom programu sigurnosti i nacionalnom planu za sigurnost zračnog prometa. Sad su ta četiri pojma priznata u pravu EU-a.

Člankom 5. o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa utvrđuje se da Komisija nakon savjetovanja s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa i državama članicama donosi, objavljuje i prema potrebi ažurira dokument u kojem se opisuje funkcioniranje europskog sustava sigurnosti zračnog prometa, a koji sadržava pravila, aktivnosti i postupke koji se upotrebljavaju za upravljanje sigurnošću civilnog zrakoplovstva

u Uniji u skladu s tom uredbom („Europski program za sigurnost zračnog prometa”). Europski program za sigurnost zračnog prometa uključuje barem elemente povezane s odgovornostima upravljanja sigurnošću na nacionalnoj razini koji su opisani u međunarodnim standardima i preporučenim praksama. U njemu se opisuje i postupak izrade, donošenja, ažuriranja i provedbe Europskog plana za sigurnost zračnog prometa iz članka 6., kojim se dopunjuje Program.

Člankom 6. o Europskom planu za sigurnost zračnog prometa utvrđeno je da Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa u bliskoj suradnji s državama članicama i relevantnim dionicima izrađuje, donosi, objavljuje i najmanje jednom godišnje ažurira Europski plan za sigurnost zračnog prometa. Na temelju procjene odgovarajućih sigurnosnih informacija u tom se planu navode glavni sigurnosni rizici koji utječu na europski sustav sigurnosti zračnog prometa te se utvrđuju potrebne mjere za ublažavanje tih rizika. Postupak za izradu i donošenje Europskog plana za sigurnost zračnog prometa stalno se prilagođava kako bi se uključilo iskustvo stečeno iz prvih provedbenih ciklusa. On je važan element sustava upravljanja sigurnošću na razini EU-a. U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1139 u Europskom programu za sigurnost zračnog prometa opisuje se i postupak izrade, donošenja, ažuriranja i provedbe Europskog plana za sigurnost zračnog prometa.

Osim izmijenjenog pravnog okvira upravljanje sigurnošću unaprijeđeno je i u drugim područjima. Jedan je primjer razvoj aktivnosti koje Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa provodi u okviru inspekcijskog nadzora u području standardizacije, osobito u smislu razvoja kompetencija u tradicionalnim područjima kao što su upravljanje zračnim prometom/usluge u zračnoj plovidbi (ATM/ANS) ili novim područjima uvedenima Uredbom (EU) 2018/1139 kao što su bespilotne letjelice, okoliš, zemaljske usluge i povezanost sigurnosti i zaštite zračnog prometa, pri čemu se posebna pozornost posvećuje kibersigurnosti.

Kako bi se zadržala učinkovitost u sprečavanju nesreća i ublažavanju rizika, upravljanje sigurnošću mora se stalno prilagođavati promjenama u zrakoplovnom sustavu, tehnološkom napretku, novim poslovnim modelima i pojavi novih opasnosti po sigurnost. Stoga je dokument o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa potrebno redovito ažurirati kako bi se te promjene odražavale u njemu. Člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139 predviđeno je da se dokument prema potrebi ažurira.

Treće izdanje dokumenta o Europskom programu za sigurnost zračnog prometa, u kojem se odražavaju navedene promjene i opisuje kako se trenutačno upravlja sigurnošću zračnog prometa u Europskoj uniji i njezinim državama članicama, nalazi se u Prilogu ovom izvješću.